

Preses relīze

Luksemburgā, 2019. gada 3. aprīlī

ES shēma nodrošina pārtikas atbalstu vistrūcīgākajām personām, bet tās ietekme uz sociālo iekļautību joprojām ir uzskatāmi jāparāda, uzskata revidenti

Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām (*FEAD*) papildina dalībvalstu pieejas nabadzības mazināšanai, secināts Eiropas Revīzijas palātas jaunajā ziņojumā. Taču tas joprojām finansē galvenokārt pārtikas atbalstu un ne vienmēr ir vērsti uz galējām nabadzības izpausmēm. Tā pārejas funkcija uz sociālo iekļautību joprojām ir jāpierāda, uzsver ES revidenti.

Ir paredzēts, ka *FEAD*, kura ES finansējums 2014.–2020. gada periodā ir 3,8 miljardi EUR, ir vairāk nekā pārtikas atbalsta shēma, tas piedāvā materiālo palīdzību kopā ar pielāgotiem sociālās iekļaušanas pasākumiem. Revidenti novērtēja, vai *FEAD* koncepcija to padarīja efektīvu centienos palīdzēt vistrūcīgākajām personām izkļūt no nabadzības un veicināt viņu sociālo integrāciju. Revidenti pārbaudīja Beļģijas, Čehijas Republikas, Vācijas, Spānijas, Francijas, Itālijas, Polijas, Rumānijas un Slovākijas programmas.

Lai gan *FEAD* ir skaidri noteikts sociālās iekļaušanas mērķis, revidenti norādīja, ka Fonds joprojām galvenokārt ir pārtikas atbalsta shēma – šādam atbalstam paredzēti vairāk nekā 80 % no tā budžeta. Tomēr to ļoti atzinīgi vērtē ieinteresētās personas, kas strādā ar vistrūcīgākajiem cilvēkiem, un arī revidenti uzskata *FEAD* par nozīmīgu instrumentu pārtikas un materiālā atbalsta nodrošināšanā.

Revidenti izklāsta iespējas, kādas *FEAD* piedāvā dalībvalstīm, lai tieši veicinātu sociālo iekļaušanu. Tomēr tikai četras dalībvalstis izvēlējās programmas, kuras vērstas uz sociālās iekļaušanas darbībām, un tās veido tikai 2,5 % no Fonda. Turklāt šādu pasākumu sekmes netiek uzraudzītas, jo

Šī preses relīze sniedz kopsavilkumu par Eiropas Revīzijas palātas sagatavoto īpašo ziņojumu. Tā pilns teksts ir pieejams Palātas tīmekļa vietnē www.eca.europa.eu.

ECA Press

Mark Rogerson – runaspersona

T: (+352) 4398 47063

M: (+352) 691 55 30 63

Damijan Fišer – preses sekretārs

T: (+352) 4398 45410

M: (+352) 621 55 22 24

12, rue Alcide De Gasperi - L-1615 Luxembourg

E: press@eca.europa.eu

@EUAuditors

eca.europa.eu

trūkst kvantitatīvu datu. Tāpēc revidenti secina, ka Fonda ieguldījums nabadzības atvieglošanā vēl nav uzskatāmi parādīts.

*“Neskatoties uz Eiropas kopējo labklājību, gandrīz katrs ceturtais ES iedzīvotājs joprojām ir pakļauts nabadzības vai sociālās atstumtības riskam,” teica par šo ziņojumu atbildīgais Eiropas Revīzijas palātas loceklis **George Pufan**. “FEAD ir iecienīts politikas instruments šīs nepieņemamās situācijas novēršanai. Tomēr, lai Fonds būtu patiesi efektīvs un nodrošinātu lielāku pievienoto vērtību, tam jābūt skaidri vērstam uz personām, kurām atbalsts visvairāk vajadzīgs, un uz galējām nabadzības izpausmēm.”*

Atbalsta mērķtiecīga virzīšana ir ļoti svarīga, vēl jo vairāk tāpēc, ka budžeta līdzekļi ir ierobežoti. Tā palīdz palielināt atbalsta ietekmi un atvieglo uzraudzību. Tomēr mērķi ne vienmēr tiek noteikti, un puse no novērtētajām dalībvalstīm nenovirza atbalstu kādai konkrētai neaizsargātai grupai vai konkrētam nabadzības veidam. Revidenti brīdina, ka minēto iemeslu dēļ finansējums, visticamāk, tiks izkliedēts.

Attiecībā uz 2021.–2027. gadu Eiropas Komisija ir ierosinājusi integrēt FEAD jaunajā Eiropas Sociālajā fondā Plus (ESF+). Ņemot to vērā, revidenti iesaka Komisijai un dalībvalstīm:

- mērķtiecīgāk virzīt pamata pārtikas un materiālo palīdzību tiem, kam tā visvairāk nepieciešama;
- nodrošināt sociālās iekļaušanas pasākumus pamata materiālās palīdzības saņēmējiem;
- uzlabot galasaņēmēju sociālās iekļaušanas novērtējumu.

Piezīmes izdevējiem

Nabadzības mazināšana ir svarīga stratēģijas “Eiropa 2020” politikas sastāvdaļa: tajā izvirzīts mērķis līdz 2020. gadam “novērst nabadzības vai sociālās atstumtības risku vismaz 20 miljoniem cilvēku” salīdzinājumā ar 2008. gadu. 2017. gadā nabadzības vai sociālās atstumtības riskam joprojām bija pakļauti 113 miljoni cilvēku jeb 22,5 % no ES iedzīvotāju skaita. 2008. gadā, kad ES noteica savu pamatmērķi, riskam bija pakļauti 116 miljoni cilvēku. Lielākam riskam ir pakļautas konkrētas grupas, piemēram, bērni un vecāka gadagājuma cilvēki.

Vistrūcīgāko personu atbalstam paredzētās ES shēmas ir darbojušās kopš 20. gadsimta 80. gadiem. Pirmā šāda shēma bija Eiropas programma vistrūcīgākajām personām (MDP). Eiropas atbalsta fondu vistrūcīgākajām personām (FEAD) izveidoja 2014. gadā, un Komisija tam ir atvēlējusi 3,8 miljardus EUR, ko papildina dalībvalstu iemaksas, tādējādi kopējais finansējums 2014.–2020. gada periodam ir 4,5 miljardi EUR. FEAD mērķis ir mazināt ārkārtīgas nabadzības formas, kuras visvairāk izraisa sociālo atstumtību, piemēram, bezpajumtniecību, bērnu nabadzību un nenodrošinātību ar pārtiku.

Ar īpašajiem ziņojumiem ERP iepazīstina Eiropas Parlamentu un ES Padomi, kā arī citas ieinteresētās personas, tādas kā valstu parlamenti, nozares un pilsoniskās sabiedrības pārstāvji. Lielākā daļa no mūsu sagatavotajiem un ziņojumos iekļautajiem ieteikumiem tiek īstenota. Augstais ieteikumu īstenošanas līmenis liecina, ka mūsu darbs dod labumu ES iedzīvotājiem.

Īpašais ziņojums Nr. 5/2019 “Eiropas atbalsta fonds vistrūcīgākajām personām (FEAD): vērtīgs atbalsts, bet tā ieguldījums nabadzības mazināšanā vēl nav noteikts” ir pieejams ERP tīmekļa vietnē (eca.europa.eu) ES 23 valodās.